

PÁLYAMŰ

**Zalaegerszegi Törvényszék Büntető Kollégiumának
Kollégiumvezetői állására benyújtott pályázathoz.**

A Zalaegerszegi Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői állásának betöltésére az Országos Bírósági Hivatal Elnöke 420/2014.(IX.3.) OBHE. számú határozatával kiírt pályázati felhívás szerint, illetőleg a Bíróságok Szervezetéről és Igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 130.§.(3) bekezdése értelmében a pályaműnek a kollégium működésével kapcsolatos hosszú távú tervekről és azok megvalósításának ütemezéséről kell szólnia.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 154.-155.§ meghatározza a kollégium, mint szervezeti egység működését, a Bszi.124.§-a a kollégiumvezetői feladatokat. A Zala megyében működő bíróságok Szervezeti és Működési Szabályzata III. fejezete a törvényszéken működő kollégiumok ügyrendjét, IV. fejezete pedig a kollégiumvezető feladatait is taglalja, illetőleg konkretizálja. A pályaművemben e feladatok szem előtt tartásával tárom fel elképzeléseimet a kollégium működésével kapcsolatban az OBH elnökének stratégiai céljaihoz is igazodóan. Elképzeléseim és célkitűzéseim megfogalmazásában a kollégiumvezetői tevékenység kihívásai motiváltak, míg annak alapját a közel negyedszázados ítélkező múltam teremtette meg.

A Zalaegerszegi Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői tisztségével kapcsolatos terveim feltárása előtt – bevezetőként - szükségesnek tartom a büntető kollégium jelenlegi helyzetének ismertetését, ezen belül is a büntető ügyszakban ítélkező bírák, az ő munkájukat segítő igazságügyi alkalmazottak tevékenységének feltárását, a büntető ügyszak ügyforgalmát és ehhez szorosan kapcsolódóan az ítélkezés időszerűségét és minőségét.

A Zalaegerszegi Törvényszék Büntető Kollégiumának jelenleg 14 tagja van, akik közül 7 állandó tag a törvényszéki bíró, míg a 6 éves mandátummal rendelkező további 7 járásbíróági tag mandátuma 2015. évben lejár. Megjegyzendő, hogy a kollégium állandó tagjai – így a törvényszék büntető ügyszakában ítélkezők - személyében több éve nem volt változás.

A büntető kollégium 7 állandó tagjából négy kolléga tanácselnök (kettőjük több éve kinevezett , míg a Törvényszék volt elnökének, illetőleg a Büntető Kollégium volt vezetőjének a tisztsége éppen a megbízási időtartam leteltével szűnt meg ez évben és a Bszi.141.§.(1) bekezdése alapján került sor tanácselnöki kinevezésükre). A Büntető Kollégium volt vezetője a törvényszék megbízott elnökének megbízása alapján jelenleg a kollégiumvezetői feladatokat is ellátja, ítélkező – előadó bírói – tevékenysége mellett, míg a törvényszék volt elnöke tanácselnökként és a másodfokú tanács tagjaként is részt vesz az ítélkezésben.

A másodfokú ügyszakban éveken keresztül oroszlánrész jutott a két előadó bírónak, ez a munkateher a fentebb leírtak alapján mára már kiegyenlítődött.

A törvényszéki elsőfokú büntető ügyek intézését alapvetően egy törvényszéki elsőfokú ügyszakos kolléga végzi, aki emellett a büntetés-végrehajtási bírói feladatokat is ellátja, esetenként másodfokú tanácsban is ítélkezik. Az ügyszak szerint beosztott bíró akadályoztatása esetén a helyettesítés a

Büntető Kollégium tagjai, elsődlegesen az előadó bírák beosztásával megoldott.

A Zalaegerszegi Járásbíróság, mint székhelyi bíróságon 9 büntető bíró ítélkezik, közülük dr. Czipóth Edit járásbíróági elnök, dr. Seruga Teodóra járásbíróági csoportvezető bíró, dr. Sorok Norbert a Zalaegerszegi Törvényszék megbízott elnöke.

Az 1998. évi XIX. törvény a büntető eljárásról kizárólagos illetékességi szabályainak módosulása folytán az elmúlt években az addig a székhelyi, a Zalaegerszegi Járásbíróság kizárólagos illetékessége alá tartozó fiatalkorúak elleni büntető eljárás, illetőleg a közlekedési bűncselekményekben való eljárás, az általános illetékességgel rendelkező járásbíróságokhoz kerültek, így ez a helyi bíróság az, amely a kollégák kirendelése útján a többi járásbíróságon az ügyhátralék felhalmozódásának elkerülése érdekében kirendelésre kerültek. Jelenleg saját referádájának megtartása mellett két kolléga heti egy-egy napot a Keszthelyi Járásbíróságon tárgyal, hat kolléga pedig rotációs rendszerben a Zalaegerszegi Törvényszékre került felrendelésre, a Zalaegerszegi Törvényszék és a Veszprémi Törvényszék 2014. november 1. napjától hatályos együttműködési megállapodása keretében letárgyalandó 100 peres másodfokú ügyben való ítélkezésre.

A Zalaegerszegi Járásbíróságon a megye egész területe vonatkozásában a nyomozási bírói, a bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzéssel, titkos információgyűjtéssel kapcsolatos feladatokat alapvetően egy bíró látja el, de a nyomozási bírói feladatokra valamennyi büntető bíró kijelölt.

A Nagykanizsai Járásbíróságon 6 büntető bíró ítélkezik, dr. Hajdú Ildikó a 2014 júliusában kinevezett járásbíróági elnök.

A Keszthelyi Járásbíróságnak 3 büntető bírója van, dr. Palotay András a járásbíróság elnökhelyettese. Egy büntető bíró 2014. szeptember 1. napjától 2014. november 30. napjáig a Kúriára kirendelt és a fent már hivatkozottak szerint 2 zalaegerszegi járásbíróági bíró heti 1-1 tárgyalási napon az ügyhátralék kialakulásának megelőzésére végez ítélkező tevékenységet.

A két bírói létszámmal rendelkező Lenti Járásbíróságon a büntető bírói ítélkező tevékenységet dr. Horváth Zsolt, a járásbíróság elnöke látja el, akit egyidejűleg a törvényszék megbízott elnöke 2014 októberétől a törvényszék területére a Szabálysértési Munkacsoport vezetésével bízott meg.

Az ügyelosztási rendeknek meghatározó szerepe van az ítélkező tevékenységben. A Zalaegerszegi Törvényszéken a kollégiumvezetői feladatokkal megbízott tanácselnök jelenleg a tanácselnöki rotációs rendszernek megfelelően és egy hónapra előre meghatározottan osztja be a tanácsok bíráit. Miután 2014 decemberében már a Szekszárdi Törvényszékről érkező másodfokú ügyek is tárgyalásra kerülnek a Zalaegerszegi Törvényszéken ezért az e havi beosztás már a Zalaegerszegi Járásbíróságról kirendelt bírák másodfokú tárgyalási napjait is tartalmazza.

A Zalaegerszegi Járásbíróságon az ügyelosztási rend szerinti ügyszakbeosztásnak megfelelő a szignálás az arányos munkateher, de a plusz képzettség figyelembe vételével is, szem előtt tartva, hogy a máshova kirendelt bírók saját referádájuk mellett más járásbíróságon, vagy a törvényszéken is tárgyalási kötelezettséget teljesítenek.

A Nagykanizsai Járásbíróságon és a Keszthelyi Járásbíróságon az ügyelosztási rendnek megfelelően automatikus szignálás történik az ügyteher kiegyenlítődése érdekében, melynek során a Nagykanizsai Járásbíróságon – ugyan úgy mint a Zalaegerszegi Járásbíróságon – figyelembe vételre kerül az egyik büntető bíró kolléga szakjogi képzettsége. A Lenti Járásbíróság büntető bírójának esetleges kizárása esetén a Zalaegerszegi Törvényszék jelöli ki az eljáró bíróságot.

Kiemelendőnek tartom, hogy Zala megye összes (26) büntető bíróját határozatlan időre kinevezett, melyből következik, hogy mindegyikük nagyobb, sőt a büntető bírák többsége már évtizedet is meghaladó ítélkező tapasztalattal rendelkezik.

2014. év első felében a zalai bíróságok jellemzője volt, hogy a szabálysértési ügyintézés a 2012. évi II. törvény - A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről - 42.§.(5) bekezdésében írt lehetőséggel ellentétben nagyrészt bírók látták el, melyet az ügyelosztási rendek is tartalmaztak. Mára már kiforrott – a titkári létszám emelkedésének is köszönhetően - a törvény adta lehetőség kihasználásával, hogy valamennyi, a járásbíróságok hatáskörébe tartozó olyan szabálysértési ügyben, ahol titkár is eljárhat, csak elkerülhetetlen esetben járjon el bíró (Zalaegerszegen 5, Keszthelyen 2 és Lenti-ben jelenleg 1, míg Nagykanizsán 3 titkár látja el ezt a feladatot helyenként egyéb, más ügyszakban végzett feladata mellett).

Megemlítsre érdemes az igazságügyi alkalmazottak büntető eljárásokban való részvétele. A Zalaegerszegi Törvényszéken 3 ügyintéző lát el az 56/2008. (III.26.) Kormányrendelet – A bírósági ügyintézők által ellátható egyes feladatokról – rendelkezéseinek megfelelő feladatokat. Egyikük a büntető kezelő iroda vezetője és egyben statisztikusi feladatokat is végez, másikuk a büntető elsőfokú ügyintézésben jegyzőkönyvvezetőként is eljár és irodavezető, míg a harmadik ügyintéző csak részben teljesít büntető ügyintézői feladatokat, értesítő lapok kiállításával.

A másodfokú büntető ügyintézésben még további egy írnok és kettő jegyzőkönyvvezető működik, az utóbbiak leírói feladatokat is ellátnak (egyik jegyzőkönyvvezető sajtótitkári feladatokat is ellát). A büntetés-végrehajtási iroda 2 igazságügyi alkalmazottal dolgozik, egyikük az iroda vezetője.

A Zalaegerszegi Járásbíróságon mindegyik bíró mellett jegyzőkönyvvezető látja el az eljárási törvényben kötelezően előírt jegyzőkönyvvezetői munkát, emellett leírói tevékenységet is végez. Itt büntető ügyszakban kettő ügyintéző van, egyikük a nyomozási bíró mellett, másikuk bíró mellett látja el feladatait.

A Nagykanizsai és a Keszthelyi Járásbíróságon a büntető bírók mellett tisztviselők, illetőleg írnokok jegyzőkönyvvezetői és leírói feladatokat látnak el, mindkét járásbíróságon egy-egy ügyintéző a kormányrendeletben meghatározott feladatkörökben is eljár.

Lenti Járásbíróság büntetőügyszakban tevékenykedő ügyintézője egyben a büntető iroda vezetője, a jegyzőkönyvvezető leírói feladatokat is ellát.

Nem mehetek el szó nélkül a törvényszék területén dolgozó fogalmazók mellett sem (büntető ügyszakban jelenleg beosztott négy fogalmazó), akiknek a bírói pályára való felkészülés, tanulás mellett jelentős szerepe van a bírónak, és a titkár munkájának segítésében.

A szellemi tőke felmérése kapcsán fontosnak tartom rögzíteni, hogy a büntető bírók egy része egyéb területen is megszerzett diplomával is rendelkezik, így a Lenti Járásbíróság Elnöke, illetve a Keszthelyi Járásbíróság egy büntető bírója a jogi diploma megszerzése előtt más felsőfokú diplomát szerzett, a Zalaegerszegi Törvényszék elsőfokú büntető bírója és a Zalaegerszegi Járásbíróság egy bírója bírói pályafutásuk során szerzett másoddiplomát pénzügyi és számviteli területen, míg a Zalaegerszegi Törvényszék két előadó bírója és elsőfokú bírója, a Zalaegerszegi Járásbíróság és a Nagykanizsai Járásbíróság egy-egy bírója szakjogi képzéssel (ketten több) is rendelkezik.

A Zalaegerszegi Törvényszék bíróságainak ügyérkezési jellemzői

Az ügyérkezés bemutatása során a Zalaegerszegi Törvényszék elnökhelyettesének 2013. évi beszámolóját, a 2013. évre vonatkozó ügyforgalmi tájékoztató adatait, továbbá 2014. január 1. napjától 2014. szeptember 30. napjáig rögzített statisztikai adatokat vettem figyelembe.

Bíróság	2013. év			2014. év			
	Előző évről folyamatban maradt	Érkezett	Befejezett	Előző évről folyamatban maradt	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt
Törvényszék II. fok peres	36	345	311	70	267	237	101
Törvényszék Nem peres	24	508	470	62	386	410	39
Törvényszék I. fok peres	11	15	22	4	8	7	5
Törvényszék Nem peres	1	16	11	6	28	15	19
Zalaegerszegi Járásbir. Peres	269	724	749	244	388	454	178

Zalaegersze- gi Járásbir. Nem peres	45	770	776	39	717	682	74
Nagykani- zsai Járásbir. Peres	387	722	820	289	539	565	263
Nagykani- zsai Járásbir. Nem peres	26	225	234	17	204	195	26
Keszthelyi Járásbíróság Peres	137	440	401	176	237	306	107
Keszthelyi Járásbíróság Nem peres	16	213	221	8	297	235	70
Lenti Járásbíróság Peres	47	222	227	42	128	105	65
Lenti Járásbíróság Nem peres	8	77	80	5	141	136	10

(A Zalaegerszegi Törvényszék és a Zalaegerszegi Járásbíróság nem peres ügyforgalmi adatai a nyomozási bírói eljárásokat is tartalmazza.)

A fenti ügyérkezés adatainak figyelembe vételével az időarányok szem előtt tartásával (2014. év vonatkozásában az első három negyedév adatai állnak rendelkezésre) úgy tűnik, hogy a peres ügyérkezés az előző évhez mérten valamelyest csökkenni fog, a nem peres ügyérkezés viszont már most is megközelíti, vagy meghaladja a 2013. évi ügyérkezést.

Külön kiemelendő a Nagykanizsai Járásbíróság peres ügyérkezése, melynek vizsgálatát szükségesnek tartom majd később kifejtettek szerint.

A fenti ügyforgalmi adatok a szabálysértési ügyérkezést nem tartalmazzák. A Zalaegerszegi Törvényszékre ezidáig 71 szabálysértési ügy érkezett másodfokú elbírálásra, a járásbíróságok szabálysértési ügyérkezési adatait az alábbi táblázat mutatja (2014. évben a szeptember 30-ig érkezett ügyek számát).

Bíróság	2013. év	2014. év
Zalaegerszegi Járásbíróság	3419	2703
Nagykanizsai Járásbíróság	2795	2277
Keszthelyi Járásbíróság	1722	1304
Lenti Járásbíróság	961	753

A büntetés végrehajtásra vonatkozó jogi rendelkezés 2013-as módosulása következtében a büntetés-végrehajtási bíró feladatai kibővültek, az ő hatáskörébe utalt ügyekből előző évről 12 ügy maradt folyamatban, 2014. évben az első három negyedévben érkezett 442 ügy, ez évben 336 ügy nyert befejezést szeptember végéig.

Részletesen nem taglalom, de a statisztikai adatokból – az elintézett ügyek összetételét és a jogi rendelkezéseket figyelembe véve megállapítható volt, hogy a büntetés-végrehajtási bíró határozatainak nagy részét meghallgatást követően hozza meg.

A statisztikai adatokból az időszerűséget vizsgálva megállapítható, hogy a Zalaegerszegi Törvényszék elsőfokú büntető ügyszakában a befejezések túlnyomó többsége egy éven belüli, a folyamatban maradt ügyek közül mindössze három az egy éven túli, melyből 1 db 1-2 év közötti, 2 db 3 éven túli ügy - ezek hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárások.

A Zalaegerszegi Törvényszék másodfokú fellebbviteli tanácsa 2014. évben befejezett 530 ügye közül mindössze 1 ügy az 1-2 év közötti, 6-12 hónap között 8 ügy nyert befejezést, 71 ügy 3-6 hónap között, a továbbiakban pedig 3 hónapon belül született érdemi döntés.

A folyamatban maradt ügyek közt pusztán 1 a 6 hónapon túli, legnagyobb hányada 3 hónapon belüli.

A járásbíróságok büntető ügyszakában a pertartamok elemzése körében az állapítható meg, hogy a peres ügyek nagy része mindegyik járásbíróságon 6 hónapon belül befejezést nyer, azonban a 6-12 hónap közötti pertartam sem elenyésző számú. A járásbíróságokon az összes folyamatban maradt peres ügy (összes szám 613) legnagyobb része egy éven belüli, 1-2 év közötti pertartamú 58 ügy. 2-3 év közötti folyamatban maradt összes járásbírósági ügy száma 3. A 3 és 5 év közötti pertartamú folyamatban lévő peres ügyek száma szintén 3.

A statisztikai adatok összevetéséből az is kitűnt, hogy az elsőfokú ügyek hozzávetőlegesen 75 % -a első fokon jogerőre emelkedik, amely az ügyfelek általi elfogadottságot is tükrözi. A megfellebbezett elsőfokú ügyeknek a törvényszéki határozatok tartalmának ismeretében elmondható, hogy közel fele helybenhagyással végződik, hatályon kívül helyezésre elenyésző számban került sor. A Zala megyei ítélkezés jellemzője az is, hogy ez évben mindössze 15 felülvizsgálati indítvány került benyújtásra, melyek eredménye még nem ismert.

A pályaművemnek fenti mintegy bevezető részéből kitűnően a személyi feltételek folytán adott a

magas színvonalú büntető ítélkezés a kollégák több éves tapasztalata, képzettsége és elhivatottsága okán. A létszámadatok és a statisztikai adatok elemzéséből pedig az is megállapítható, hogy általánosságban az időszerű ítélkezés feltételei Zala megyében minden ítélkezési szinten megteremthetők. Ott ahol ez időszakosan megerősítésre szorul lehetőség van a megoldásra.

A hosszúra nyúlt bevezetéshez még annyit meg kívánok jegyezni, hogy az ítélkezés színvonala, időszerűsége, mint az igazságszolgáltatás kiemelt követelménye támogatottságot élvez tárgyi feltételek által is. Informatikai eszközökkel a bírók és segítők ellátottak, az ún. „távoli asztal” lehetősége az informatikai osztály segítségével rendelkezésre áll az igénylők számára. Az informatika segítségével a hatályos és már hatályon kívül helyezett, de esetlegesen alkalmazandó joganyag is pillanatokon belül elérhető, de a kommentárok, törvénytárgyarázatok és a Degre Alajos Szakkönyvtár segítségével a szakkönyvek és szakfolyóiratok is rendelkezésre állnak. Ehhez kapcsolódik a Zalaegerszegi Törvényszék belső honlapjának tudásmegosztó felületein megjelenő aktualitások. A kollégiumi értekezletek és a kollégiumi oktatások a változó joganyag és jogértelmezés körében rendszeresen támpontot nyújtottak, a bekövetkezett jogszabályi változásokra a törvényszék volt kollégiumvezetője, dr. Mesterházy István mindig aktuálisan felhívta a figyelmet.

Célkitűzéseim

Adminisztratív jellegű feladat

A Bszi.118.§.(1) bekezdés c./ pontja bírósági vezetőként határozza meg a kollégiumvezetőt. A kollégiumvezetői feladatokat a Bszi.124.§.(1) bekezdése rögzíti, mely szűkkörűnek tűnő megfogalmazás, de a feladatot tartalommal tölti ki a kollégiumnak, mint testületnek a feladatmeghatározása (Bszi.154.§., 155.§.), és konkretizálja a Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata, amely a kollégiumok ügyrendjét, a bírósági vezetők általános feladatait és a kollégiumvezető feladatait részletezi.

Mint már hivatkoztam rá a Zalaegerszegi Törvényszék Büntető Kollégiuma jelenleg 14 tagú, 7 törvényszéki bíró az állandó tag. A megválasztott tagok mandátuma a közeljövőben lejár. Az új tagok választása során figyelemmel kell lenni az Országos Bírósági Hivatal Elnökének 4/2013. (X.10.) OBH Elnöki Ajánlására, amely az ítélőtáblák és a törvényszékek kollégiumaiba választható bírák jelölési és választási szabályairól szól. Ez ajánlás értelmében a törvényszék büntető kollégiumába az illetékességi területhez tartozó járásbíróságok legalább feléből tagot kell választani. A választott tagok számát a kollégiumok jogosultak meghatározni oly módon, hogy járásbíróságokként legfeljebb ügyszakonként kettő fő lehet. A kollégium jelenlegi választott tagjai 3 járásbíróságon tárgyaló bírók. A fenti feltételnek a Nagykanizsai Járásbíróság nem felel meg ez időpontban, ahonnan 4 választott bíró tagja van a kollégiumnak - hozzáteszem, hogy mindegyikük nagy tapasztalattal rendelkező, a kollégiumi tagságra messzemenően méltó.

A kollégiumvezető egyik fontos feladatát képezi a választott tagok mandátumának lejártakor, hogy a hivatkozott ajánlásnak megfelelően tűzze ki a tagválasztást kollégiumi ülésre.

Adminisztratív jellegű, de szükségesnek vélem megjegyezni, hogy a Zalaegerszegi Törvényszék

Büntető Kollégiumának Működési Szabályzata szintén módosításra szorul. A Zala megyében működő bíróságok Szervezeti és Működési Szabályzata III. fejezetének 1.4/d. pontja a kollégium határozatképességét akként rögzíti, hogy a tagok legalább 2/3-a jelenléte szükséges. Ezzel szemben a Kollégium Működési Szabályzata III. fejezetében kollégium ügyrendje 4. pontja alatt a határozatképességet úgy határozza meg, hogy ha azon a kollégium tagjainak több mint fele jelen van. E kétségtelen ellentmondás feltétlen feloldást igényel.

Az ítélezés időszerűsége – arányos munkateher – magas színvonalú ítélezés

„A bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék – a független bírák időszerűen és magas szakmai színvonalon ítéelkezzenek”.

A függetlenség Magyarország Alaptörvényéből, a bírói jogállásról szóló sarkalatos törvényből és a bírói esküből fakadó, mellyel kapcsolatban kétely nem merülhet fel. Az időszerű ítéelkezés az eljárási törvényekben és az ügyviteli szabályokban írt határidők megtartásának a követelménye, de ezen túlmenően is az arra való törekvés, hogy mind a peres, mind a nem peres ügyek ésszerű határidőn belül befejeződjenek, az ügghátralék, különösen az éven túli és a több éven át elhúzódó ügyek száma a minimálisra csökkenjen. Büntetőügyekben társadalmi elvárás, és a sértettek elemi érdeke is az, hogy a jogellenes magatartást követően mielőbb „pont kerüljön az ügy végére”. Nem elhanyagolható számban a terheltek érdeke is ez. Az ésszerű határidőn belüli pertartam az igazságszolgáltatásba vetett bizalmat, a megnyugvást, a továbblépést segíti, de álláspontom szerint a büntetési célok érvényesülését is ez szolgálja leginkább. Az időszerűség és az arányos munkateher szorosan összefügg, mert az egész társadalom érdeke, hogy átlagosan a hasonló ügyek intézésének időigénye megközelítőleg mindenütt azonos legyen. Különösen fontosnak tartom ezt megyén belül.

Ehhez kapcsolódóan bírósági szintenként fejtem ki elképzeléseimet.

A.) Törvényszék

Másodfokú ügyintézés

A büntető fellebbviteli ügyszak személyi összetételét és a státuszokat már taglaltam. A tanácselnökök rotációs rendszerben való ügyszakbeosztása mellett bonyolítja az ügyelosztási rendet a már hivatkozottak szerint a Veszprémi Törvényszékkel kötött Együttműködési Megállapodás, amely kettő tanácselnököt és egy előadót, illetőleg a Zalaegerszegi Járásbíróság bíráit érinti - plusz tárgyalási nap vállalásával. Az Együttműködési Megállapodásnak megfelelően előre láthatóan 6 hónapig áll fenn ez az állapot, amely összetett szervezési feladatot igényel, ami nem oldható meg másként, mint a törvényszéki bírók és kirendelt járásbírósági bírókkal való egyeztetéssel, az arányos munkateher követelményének folyamatos és fokozott szem előtt tartásával. Szükségesnek ítélem a tárgyalások, illetőleg nyilvános ülések napjának több hónapra való beosztását, elsősorban azért, hogy a járásbíróságok bírái szolgálati helyükön meglevő tárgyalási kötelezettségeiket, az előadó bírák meglevő elsőfokú ügyeiket is ennek megfelelően tudják tervezni.

A Veszprémi Törvényszékről kapott ügyek feldolgozását követően azonban a jelenlegi ügyelosztási rend komoly változtatását tartom szükségesnek. Ennek egyik oka a magas színvonalú ítéelkezés követelménye, az annak való további megfelelés, de a munkateher arányos elosztásának a

követelménye is, amely az Országos Bírósági Hivatal Elnökének emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása stratégiai céljai közt is szerepel. Szükséges ez annál inkább is, miután a törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata II.3/b. pontja egyértelműen meghatározza, hogy a „másodfokú ügyeket tárgyaló tanács elnöke az ügyelosztási rendben feltüntetett ügycsoportban heti rendszerességgel legalább évi 80-90 tárgyalási napon vezeti a tanácsot. A másodfokú ügyeket tárgyaló bírósági tanácsba beosztott bíró az ügyelosztási rendben feltüntetett ügycsoportban heti rendszerességgel legalább évi 80-90 tárgyalási napon ítélezik és a tárgyaláson kívüli vagy nem peres ügyek elbírálásában is részt vesz”.

A fentiek figyelembe vételével a tanácselnökök és a másodfokú ügyeket tárgyaló bírósági tanácsba beosztott bírói számarányokra figyelemmel pontosan meghatározott és rotációs rendszerben működő ügyrendi elosztás szükséges, aminek során meghatározott időközönként tanácselnökként, más ugyan ilyen tartalmú időközben előadó bíróként bíraskodik a tanácselnöknek kinevezett bíró (ez a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzítettek átfogalmazását is felveti). Megfontolásra érdemesnek tartom azt is, hogy egy teljes másodfokú büntető tanács álljon fel, míg a másik tanács a törvényszéki elsőfokú büntető bíróval együtt fél tanácsot alkosson fele annyi másodfokú ügyteherrel, mint a fenti tanács, emellett pedig a tanács tagjai szintén a pontosan meghatározott ügyelosztási rendnek a figyelembe vételével az elsőfokú és a büntetés-végrehajtási ügyek intézésében is részt vegyen.

Természetesen a fenti elképzelések teljes körű átgondolása és kidolgozása csak úgy lehetséges, ha az Együttműködési Megállapodás alapján feldolgozandó veszteprémi ügyek lezárulnak és a törvényszéki elsőfokú ügyérkezés, valamint büntetés-végrehajtási ügyérkezés figyelembe vételével kell ezt pontosan meghatározni úgy, hogy kollégiumi egyeztetést követően megalapozott javaslat kerüljön a törvényszéki elnökök elé.

A másodfokú ítélezés magas színvonalának követelménye érdekében céljaim között szerepel, hogy a szavazó bíró kapjon a tanácselnöki ügykiosztást követően perkivonatot, mely perkivonat az elsőfokú ítéletet, a főügyészi indítványt, illetőleg fellebbezési nyilatkozatokat tartalmazza összefűzve, tárgyalási naponként rendszerezve. Ily módon, már a tárgyalási napot megelőző tanácsmegbeszélésre, vagy a tárgyalási napon az adott ügy megkezdésekor teljes körűen ismeri a nem előadóként tárgyalta ügyet - szükség esetén még kellő időben az iratokba is teljeskörű betekintést nyerhet a perkivonatból benne felmerült kérdések kapcsán, amely lehetővé teszi, hogy eltérő vélemények esetén se kelljen a határozat kihirdetésére elnapolni az ügyet. Esetleges elfogultságra is kellő időben fény derül, amiből eredően a tanács összetételének változása időben közölhető a felekkel.

Figyelmet szentelek a szabálysértési ügyek másodfokú ügyintézésére is. A törvényszék időszerűségi mutatói összességében kedvezőek, így a 2012. évi II. törvény 122.§.(1) bekezdésében meghatározott 30 napos elbírálási határidő csak rendkívüli körülmények között szenved csorbát. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság határozata folytán szabálysértési elzárással büntetett és szabálysértési őrizetben lévő eljárás alá vont személy vonatkozásában észleltem, hogy a szabálysértési elsőfokú határozatok felülbírálatra soron kívül megérkeznek. A meghosszabbított szabálysértési őrizet időtartama alatt, amennyiben ezt objektív körülmény nem akadályozza, a másodfokú elbírálásra is sor kell, hogy kerüljön, amelynek indoka elsődlegesen az, hogy az eljárás minden szinten ezáltal leegyszerűsödjön, a még hátralévő néhány nap, vagy hosszabb időtartamú

elzárásra se kelljen az illetékes hatóságnak külön intézkedéseket bevezetnie, ezáltal az eljárás összességében költséghatékonyabbá is válik. Ugyanehhez kapcsolódóan bár elég ritkán előforduló, hogy a szabálysértési elzárás, még ha más szabálysértési jogkövetkezmény átváltoztatása folytán kerül is megállapításra kérelemre elhalasztható. Ennek másodfokú elbírálására a törvény 3 munkanapot jelöl meg. Erre már az ügykiosztásnál fel kell hívni a figyelmet, hogy a határidő követelménye ne szenvedjen csorbát.

Elsőfokú ügyintézés

A Be. jelenleg hatályos 16.§-a a törvényszéki hatáskörbe tartozó ügyek körét 2013. szeptember 1. napjától hatályosan szűkítette, ugyanakkor a kiemelt jelentőségű ügyek köre is szűkült. Zala megyében nem feltétlenül e hatásköri módosításnak köszönhetően 2012. évhez viszonyítva a törvényszéki elsőfokú peres büntető ügyek száma csökkent. A nem peres ügyek száma viszont 21, amelynek egy része a Bünyügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény módosítása folytán szintén 2013. szeptember 1. napjától hatályos azon rendelkezésén alapul, hogy a külföldi ítélet érvényének elismerése miatti ügyek a lakóhely szerint illetékes törvényszéki hatáskörbe tartoznak. A törvényszék elsőfokú ügyszakába elsődlegesen beosztott bíró leterheltsége a szám adatok figyelembe vételével nem jelentős. Nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni azt, hogy a külföldi ítélet érvényének elismerése körében a törvényszéki bíró feladata nem pusztán az, hogy a külföldi ítélet lefordíttatása után automatikusan egy tollvonással elintézzé az ügyet, hanem a magyar jogszabályoknak megfelelően kell meghatározni a külföldi ítélet érvényét.

Ugyanakkor a már hivatkozottak szerint az elsőfokú ügyeket tárgyaló bíró egyben a büntetés-végrehajtási bíró is. Kiemelendő ez azért is, mert szintén 2013. július 1-jétől hatályosan a Bv.tvr. a büntetés-végrehajtási bíró feladatkörét kiszélesítette és bár ugyanekkortól hatályosan lehetővé teszi azt, hogy meghallgatáson kívüli büntetés-végrehajtási ügyekben a büntetés-végrehajtási bíró feladatát önálló aláírási joggal a törvényszék elnöke által kijelölt bírósági titkár is elláthatja, de ahogy már hivatkoztam rá ténylegesen bírósági titkár a Zalaegerszegi Törvényszék büntető ügyszakában nem tevékenykedik és megállapításom szerint a büntetés-végrehajtási bíró végzései többségét meghallgatáson hozza meg.

Az ügyelosztási rend szerint a büntetés-végrehajtási bíró heti egy napon tartja a meghallgatásokat, de a törvényi előírásoknak megfelelően például elfogatóparancsok eredményessége esetén a meghallgatás szükségessége bármikor felmerülhet.

A fent már vázolt ügyelosztási rendre vonatkozó elképzelésemet azzal is alá kívánom támasztani, hogy 2015. évben várhatóan Nagykanizsán több mint 100 fős javítóintézet átadására kerül sor, aminek következménye csak jósolható, adott esetben a Nagykanizsai Járásbíróság ügyszámának emelkedését, de a büntetés-végrehajtási bíró feladatainak bővülését a Bv.tvr.15. és 16.§-ában írtaknak megfelelően előrevetíti.

Az ügyelosztási rend változtatásának szükségességét megítélésem szerint az a tény is alátámasztja, hogy egy-egy „nagyobb”, nehezebb megítélésű ügy napokon, heteken át tartó felkészülést és írásba foglalási időt igényel. Ennek folyamatos megszakítása, az elmélyült munka széttagolása mindenképpen az időszerűség ellen hat.

Az ügyelosztási renddel kapcsolatos fenti elképzéseim természetesen csak a kollégiumi tagokkal, elsősorban az állandó tagokkal való részletes, alapos, mindenre kiterjedő átbeszélésével ölthetnek végleges formát, a végső döntés természetesen mint igazgatási vezetőnek, a törvényszék elnökének kezében van. Mindazonáltal emellett is szorgalmazom a törvényszéken büntetés-végrehajtási ügyszakban is a részben önálló jogkörökkel eljáró titkár foglalkoztatását, aki ezen túlmenően első

vagy másodfokon team-munkában is részt venne szükség szerint.

A Zalaegerszegi Törvényszéken az első- és másodfokú ügyek leírása, adminisztratív teendői általában időszerűek, az első- és másodfokú ügyintézés során az irodavezető kellőképpen gondoskodik arról, hogy a munkaköri leírásoknak megfelelően időszerűségi csoportosítás figyelembe vételével a határozatok, iratok leírásra, kiadásra kerüljenek, az értesítők soron kívüli kiállítására kellő figyelmet fordítanak a munkatársak, amely a jövőben is elvárt és ellenőrzése folyamatos kell, hogy legyen.

Bár nem szorosan a kollégiumvezető feladatkörébe tartozik, de a büntetés-végrehajtási csoport adminisztratív teendőinek ellátása intézésében a büntetés-végrehajtási iroda vezetője, illetőleg egy írnok tevékenykedik. Az adminisztratív teendők ellátása körében több ügyben iratkezelési szabálytalanságra derült fény a büntetés-végrehajtási bíró feltárásában. E mulasztások és az ide vezető okok teljes körű felderítését, a szükséges intézkedések megtételét és a hibák kiküszöbölésének megoldását azonnalinak ítélem, de nyilvánvalóan mindez a törvényszék elnökének hatáskörébe tartozik, amelyben közreműködésemet felajánlani tudom.

B.) Járásbíróságok

Az ügyforgalmi adatokból és a statisztikai elemzések, de a törvényszéki hatáskört módosító eljárási szabályok 2013-as változására is utalva megállapítható, hogy a várakozással ellentétben az ügynevezett nagy vagyon elleni és gazdasági bűncselekmények pereinek érkezése nem következett be a járásbíróságoknál. Ugyanakkor a fellebbezett járásbírószági határozatok felülbírálata során szerzett tapasztalataimból kiindulva arra a következtetésre jutottam, hogy általában az ügyek mind ténybeli, mind jogi bonyolultsága messze meghaladja az 5-6 évvel ezelőttil, külön kiemelten azt, hogy a nyomozati iratok esetenként és ebből következően a vád is nagy hiányosságokat maga után. Mint már írtam Zala megyében külön szerencse, hogy hosszabb tapasztalattal rendelkező bírák ítéleznek, ezért a kizárólagos illetékességi szabályok változása nem eredményezett széthúzó gyakorlat, de a tapasztalatokat konzultatív tanácskozás keretében célszerűnek tartom megosztani.

A törvényszék megbízott elnökének rendelkezései folytán és a tényleges titkári létszám növekedése okán a járásbíróságokon a büntető bírák a jogszabályi előírásokból is kifolyóan mentesültek a szabálysértési ügyek elbírálásának kötelezettsége alól. Minden járásbírószágon a törvény adta lehetőségek teljes kihasználásával a szabálysértési ügyek intézésében titkárok járnak el. Ebből egyértelműen következnie kell a büntető ítélezés időszerűségének javulása, melynek eredményei ez év végére már kimutatható kell legyen. Ennek érdekében folyamatosan figyelemmel kívánom kísérni az ügyérkezés és az ügybefejezések arányát, a pertartamot, a tárgyalási napok kihasználtságát, amelynek során természetesen szem előtt kell tartani azt, hogy a Zalaegerszegi Járásbírószág bírói több hónapra, vagy több tárgyalási napra kirendelésre kerültek a Zalaegerszegi Törvényszékhez, illetve a Keszthelyi Járásbírószághoz.

A másodfokú elbírálásra érkező minden üggyel a kollégiumvezető szignáláskor találkozik. Ez a lehetőség kihasználásra kell, hogy kerüljön az időszerűség folyamatos vizsgálatában. A kitűzés, az elnapolás, új határnap tűzése, írásba foglalás időszerűsége nyomon követhető és az esetlegesen szükséges jelzések, figyelem felhívások nem maradhatnak el.

A járásbíróságok közül kiemelni tartom szükségesnek a Nagykanizsai Járásbírószágot. Az ügyforgalmi adatok egyértelműen kiemelkedő érkezést mutatnak peres, de a nem peres ügyszakban is. Tárgyaló bíróként szerzett tapasztalataim alapján véleményezem, hogy a Nagykanizsai Járásbírószág illetékességi területének kriminalizáltsága nagyobb mint a többi járásbírószágé, de az ilyen számottevő eltérésre ez a tapasztalás önmagában megítélésem szerint magyarázatot nem ad. Kollégiumvezetői kinevezésem esetén egyik elsődleges feladatnak tekintem az ügyérkezés okának felderítését, figyelemmel arra is, hogy a már hivatkozottak szerint a 2015. évben várhatóan megnyíló javítóintézethez kapcsolódóan a büntető és a szabálysértési ügyek száma is nő. Ez esetben amennyiben a számok is objektív adatot tükröznek, az igazgatási vezető megoldandó helyzet elé kerül az arányos és optimális ügyelosztás biztosítására.

Az emberi erőforrások optimális elosztásához szorosan kapcsolódó kérdéskör az ülnökök tevékenysége, amelyet csak azért említenék meg, mert a járásbírószágokon többnyire a személyes meghallgatások megtartásában nagy élettapasztalattal rendelkező ülnökök működnek közre, ezzel is segítve a bírói munkát és élettapasztalatuk számtalan magánvádas ügyben peren kívüli megoldást eredményez.

Az időszerű ítélezés követelményének érvényesülését célozza az elektronikus ügyintézés majdani bevezetése és elterjedése a büntető eljárásokban, de jelen időpontban e körben még csak gyerekcipőben járunk. Az informatika azonban már most is rendelkezésre áll különböző programokkal, e lehetőségek teljes körű kihasználását szükségesnek tartom a jelzőrendszerek időszerűségekre vonatkozó figyelemfelhívásainak alkalmazása terén.

Az időszerű ítélezés szolgálatába kívánom állítani a hatályon kívül helyezések gyakorlatából levonható következtetésekről adott tájékoztatást, mert céloznak tekintem az eljárási hibákból adódó hatályon kívül helyezések minimalizálását.

A kollégiumvezető az adott ügyszak szakmai vezetője és mint bírószági vezető a jogszabályokban, az OBH Elnökének szabályzataiban, ajánlásaiban, az SZMSZ-ben meghatározott szakmai hatásköröket gyakorolja, értékeli a büntető ügyszak munkáját és felel a hatékony működésért. Megítélésem szerint az időszerű ítélezés csak magas szakmai színvonal mellett értékelhető pozitívumként. Az összhang érdekében feltétlenül szükségesnek tartom a másodfokú és elsőfokú tanácsok munkájának figyelemmel kísérését, az ellentétes joggyakorlat kialakulásának megelőzését, amely elsősorban a jogértelmezés vitatott kérdéseiben való egységes állásfoglalás kívánalmát jelenti, szükség esetén kollégiumi vélemény megalkotása formájában. A Kúria egyedi döntéseinek és a Pécsi Ítéltábla akár másodfokú bíróságként, akár harmadfokú bíróságként hozott határozatainak, véleményeinek megismerése mindennapos feladat. Ezekből a megítélésem szerint elvi jelentőségű, vagy jogértelmezéssel kapcsolatos döntéseket, megismerésüket követően azonnal a kollégák elé kívánom tární figyelemfelhívásként – elsősorban az elektronika adta lehetőségek kihasználásával. Mindenki számára adott a Kúria jogegységi határozatainak és kollégiumi véleményeinek megismerése, de ezekről változatlanul, az eddigi gyakorlatnak megfelelően a kollégákat már a meghozatalt követő lehető legrövidebb időn belül tájékoztatni kívánom.

A kollégium állandó tagjainak személyét és munkáját is jól ismerve úgy gondolom, hogy a fentiekén túl a folyamatos együtt gondolkodás a jogértelmezési és jogalkalmazási kérdésekben mindenképpen előrevivő, melynek a kollégiumvezető katalizátora kell legyen. Nyitott vagyok a

felvetések megvitatására, a gondolatokat az elektronika segítségével mind szélesebb körben kívánom megosztani, a gyors megoldást igénylő kérdésekben is törekszem a lehető legteljesebb körű eszmecsere.

Az ideális az lenne, ha jogértelmezési kérdések kapcsán ellentétes döntések nem születnének, a fentiek ennek kiküszöbölését célozzák, de ha szükséges, a jogegységi eljárás kezdeményezése nem maradhat el.

Ugyan részben a képzés keretébe tartozik, de elengedhetetlenül szükséges itt megjegyezni, hogy a kollégium oktatási napjain az előzetesen megtervezettek túl az aktuális jogalkalmazási kérdések megbeszélése is meg kell, hogy történjen - a téma függvényében esetlegesen nagy szaktudással rendelkező elméleti vagy gyakorlati szakemberek bevonásával. A csak kollégák körében megtartott oktatások esetén kedvező tapasztalataimra is figyelemmel esetlegesen workshop jelleggel.

Szorgalmazom a tanácselnöki feljegyzések peres ügyekben való rendszeresítését, amely álláspontom szerint feltétlenül segíti a járásbírói munkáját akár csak azzal, hogy a jó gyakorlatot vagy jó megoldást megerősíti. Szorgalmazom ezt annál is inkább, mert számtalan másodfokú tanács általi észrevétel nem tartozik és nem közlendő a másodfokú határozatban, felmerülése viszont nem maradhat a másodfokú tanácson belül. Ezt már csak azért is fontosnak tartom, mert a Bszi.155.§.b./ pontja értelmében a kollégium a bíró szakmai tevékenységének értékelésében részt vesz, így a bíró vizsgálatától vizsgálatig tartó tevékenységére széles körű rálátást tesz lehetővé.

A Zalaegerszegi Járásbíróság esetében a büntető kollégákkal való személyes kapcsolat adott, bár szorgalmazni kívánom, hogy a csoportértekezletekre – szakmai téma esetén – a kollégiumvezető is meghívásra kerüljön. A további járásbíróságok tekintetében a személyes kapcsolattartást kiemelő célnak tartom oly módon, hogy a kollégiumvezető időnként személyes jelenlétével tájékozódjon és szerezzen szakmai benyomásokat. Az ötletem oka elsődlegesen az, hogy tapasztalataim szerint kisebb közösségben az aktuális kérdések is jobban előtérbe kerülnek, de a bíró munkáját segítők megismerésével az esetleges nehézségek is könnyebben találnak megoldási javaslatot.

A magas színvonalú ítélkezés szinten tartása és fejlesztése szolgálatában áll a Magyar Igazságügyi Akadémia, ahol szervezett képzéseken a bírók, titkárok, fogalmazók, ügyintézők rendszeres részvételét egyértelműen támogatom.

Külön kiemelném, hogy szükségesnek tartom a büntető bírók képzését az újonnan hatályba lépett Ptk. rendelkezéseiről, elsősorban a gazdasági és vagyon elleni bűncselekmények körében felmerülő kérdések kapcsán. Megjegyzem, hogy számtalan pótmagánvádas ügy szerződéses kötelemből eredő kötelezettség elmulasztása miatt kerül bírói szakba, amelynek során nagyon nehéz és esetenként nagyon szűk mezsgyén mozog a büntetőjogi és a polgárjogi következmények elhatárolása. A polgári szakág területének kollégiumvezetőjét szeretném felkérni egyeztetéssel ennek megbeszélésére, vagy az ilyen tárgyú központi oktatáson már részt vett kolléga oktatási tevékenységet támogatom.

A bírók körében a szakjogász képzettség iránti érdeklődés az utóbbi években lanyhult, a szakjogász képzésekben való részvétel igénye elsősorban a fogalmazóknál és a titkároknál figyelhető meg. Magam is gazdasági büntető szakjogászai képzettséggel rendelkezem, melynek megszerzésére az motivált, hogy 1995. évben gazdasági büntető ügyek is a referádámba kerültek, így ítélkez

tevékenységem során még a mai napig hasznosítom az ott szerzett ismereteket, vagy legalább iránytűket. Ebből kifolyóan – a más szakjogászati területeken végzett bírótársaim szakmai elismertségére is figyelemmel – hasznosnak ítélem a különböző területeken megszerzett szakjogászati diplomát és továbbra is az ügyelosztásoknál figyelembe veendőnek,

A magas színvonalú és időszerű döntéshozatal követelménye nem lehet a büntetőügyek privilégiuma. A szabálysértési ügyek résztvevői gyakran csak így kerülnek kapcsolatba a bíróságokkal, ezért a bíróságok megítélését e nagy tömegű ügyfélkör benyomásai is alakítják. Ennek okán figyelemmel kívánom kísérni a szabálysértési ügyek intézésére beosztott titkárok tevékenységét. Célom segíteni a Szabálysértési Munkacsoport munkáját az egységes jogalkalmazás megteremtése érdekében. Fontosnak tartom a munkacsoport tagjai által végzett titkári oktatást e téren a fellebbvitel során eljáró másodfokú ügyszakos bírák bevonásával, de szükséges esetben kollégiumi vélemény meghozatalában is támogatom az egységes jogértelmezés irányába vivő kezdeményezést.

A Zalaegerszegi Törvényszék Szervezetfejlesztési Koncepciója célul határozta meg a jogerős határozatok alapján kiállított egységes értesítők időszerűségének javítását, ami kétségtelenül az ítélezés időszerűsége körében szerepet játszik, így ennek figyelemmel kísérését is feladatnak tekintem.

Emberi erőforrásokkal való optimális gazdálkodás

Az emberi erőforrások optimális elosztása, mint stratégiai cél kollégiumvezetői pályázatomban a Zala megye területén működő bíróságok szempontjából nyernek értékelést.

Az ügyérkezés átlaga megítélésem szerint az időszerű ítélezés biztosítását lehetővé teszi a jelenlegi bírói létszámmal. Már utaltam rá, hogy ügyhátralék kialakulásának veszélye esetén kirendelésekkel látom megoldhatónak a helyzetet, amire a kollégiumvezetőnek javaslattételi lehetősége van.

Feltétlenül szükséges a képzettségnek megfelelő munka végzése. Ennek egyik vetülete a már leírtak szerint a többletképzettség hasznosítása a bírói ügyelosztásnál.

A bíró adminisztratív munkaterhének folyamatos csökkentése cél kell, hogy legyen, ezért szorgalmazom az ügyintézők kompetenciának megfelelő egyre szélesebb körű bevonását.

A törvény adta lehetőségek kihasználásával a titkárok büntető ügyek intézésébe való bevonását is kívánatosnak tartom, ami a majdani bírói hivatás gyakorlását is segíti. A bírák és titkárok mellett a fogalmazóknak a szakmai ismeretszerzésen túl jelentős szerepe lehet a teherelosztásban, elsősorban team-munkában. Az erre irányuló törekvéseknek aktív részese szeretnék lenni.

Az erőforrások optimális hasznosítását szolgálja az is, hogy az erre képzéssel rendelkezők a kollégiumi oktatásokban, a fogalmazók képzésében és az instruktori tevékenységben részt vegyenek.

Tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

Ahogy már a bevezetőben írtam a zalai bíróságon dolgozók tárgyi ellátottsága szinte optimális, a büntető és szabálysértési ügyszakban használt tárgyalótermek hangröggázítóval ellátottak, diktafonok rendelkezésre állnak. A dolgozószobák informatikai felszereltsége is jó színvonalú. Az informatika adta lehetőségek teljes kihasználása érdekében szükségesnek tartom az Informatikai Osztály dolgozóinak bevonását a szükséges ismeretek megadásában és ennek folyamatos szinten tartásában időszakonkénti képzések formájában.

Egyre elterjedtebb az iratok számítógépen javítása, amit népszerűsíteni szeretnék.

Ki kell használni azokat a lehetőségeket, amit az elektronikus kapcsolattartás megteremt (Be.69/A.§ , jegyzőkönyv küldése elektronikus úton), és fel kell készülni a elektronikus ügyintézés majdan bevezetésre kerülő szabályaira is, ami a költséghatékonyságot fokozza.

Nem elhanyagolható a kollégák figyelmének felhívása a pergazdaságosságra : az eljárási törvényekben számtalan ezt segítő rendelkezés készség szintű alkalmazása mindezt elősegíti.

Bírósági integritás

A bírák ítélkező tevékenységükben csak a törvénynek alárendeltek, döntéseiket befolyásolástól mentesen hozzák meg. A szakmai vezető e körben nyilvánvalóan csak a jogértelmezést segítheti a Bszi. és a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglalt feladatkörében. Az eljárási szabályok és határidők betartásának figyelemmel kísérése kétségtelenül nem a bírói függetlenségbe való beavatkozás, hanem az időszerű ítélkezés elvárásaiból fakadó kötelezettség.

Ennek keretében hangsúlyozni szeretném, hogy a kollégiumvezetői feladatkörök teljesítése és a már pályázatomban több helyen hivatkozott módja a magammal szembeni elvárások alapján is a jobbítás szándéka szerintiek. Csak az lehet a cél, hogy nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben folyjon az ítélkezés. Éppen ezért elengedhetetlen, hogy esetleges negatív megállapítás csak objektív, tárgyyszerűen indokolt ismérveken alapuljon – ezáltal válik átláthatóvá a döntési folyamat.

A bírói etika sem maradhat e körben szó nélkül. A büntetőeljárások bármely résztvevője a vele kapcsolatba kerülő bíróról, vagy igazságügyi alkalmazottról kialakított véleménye alapján alkot véleményt az igazságszolgáltatásról. A közeljövőben az OBT által elfogadandó Etikai Kódex megvitatását szükségesnek tartom – kollégiumi munkaterv keretében a bírák, titkárok, fogalmazók részvételével, de az ügyfelekkel kapcsolatba kerülő alkalmazottaknak is ismertetésre szánom.

Megjegyzem, hogy mint a Magyar Bírói Egyesület Etikai Bizottságának tagja kijelenthetem azon meggyőződésemet, hogy kollégáim - egyesületi tagság nélkül is – az egyesület etikai normáinak megfelelően tevékenykednek.

A kollégiumvezető egyik feladata az ügyszaknak megfelelő panaszügyek intézése. A Törvényszék célul tűzte maga elé a jogos panaszoknak az összes panaszhoz viszonyított arányának javulását, amit 5 % alatti mértékben jelölt meg. Úgy vélem, hogy az időszerűség, a magas szakmai színvonalú ítélkezés, az etikai normáknak is megfelelő eljárás, az ezekkel kapcsolatos és már kifejtett

célkitűzéseim megteremtik a megvalósulás lehetőségét. A magam részéről a panaszügyek gyors, tárgyilagos elintézését tűztem célul - alapos panasz esetén a szükséges intézkedés megtételét, vagy annak kezdeményezését, alaptalan esetén a panasztevő gyors és korrekt tájékoztatását.

A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése

Az OBH Elnökének e stratégiai célja a büntető ügyszak területén két vonatkozásban érdemel kiemelés álláspontom szerint.

A panasznapokon a büntető ügyekben már érintettként érdeklődök, illetve magánvádat benyújtók száma nem elhanyagolható. Jelenleg egy eddig büntető ügyszakban dolgozó ügyintéző is foglalkozik a panaszosokkal Zalaegerszegen, ami meggyőződésem szerint az ügyfelek szempontjából jelentős lehet. A panasznapra való előzetes bejelentkezés lehetősége elnöki intézkedéssel bevezetésre került, ami leegyszerűsíti a konkrét panasznapra ügyintézését. E kezdeményezést a továbbiakban csak támogatni tudom.

A tanúgondozással foglalkozó ügyintézők a büntetőeljárás szigorú szabályaival szembesülőknek nyújtanak az eljárást is előrevívő segítséget, éppen ezért kiemelt feladatnak tekintem a folyamatos tájékoztatást, megbeszélést e kollégákkal – különösen jogszabályi változás esetén.

E célkitűzés körében tartom említésre méltónak a „Nyitott Bíróság” program szerepét. A tanulmányaikat folytatók tájékoztatása az igazságszolgáltatás szereplőiről, a tevékenységükről támpontot adnak a felnövekvő nemzedéknek az eligazodásban. Ugyanezt szolgálja a Zalaegerszegi Törvényszék facebook oldala.

A sajtószóvivői rendszer, a sajtóközlemények kiadása, mint objektív, tényszerű közlések a bizalmat erősítik.

Segíteni kívánom a büntetőügyekről és a büntető jogszabályokról szóló szakszerű, de közérthető tájékoztatást.

Képzés

A képzés fontosságáról az ezzel kapcsolatos terveimről már eddig is szóltam.

E helyütt a helyi fogalmazóképzésről szeretném kifejezni az elképzeléseimet, amit megfontolásra ajánlanék az igazgatási vezetőnek, arra is figyelemmel, hogy e képzés megreformálása napirenden van a Zalaegerszegi Törvényszéken.

A több éve végzett oktatási tevékenységem során észleltem, hogy a fogalmazók bírósági „létük” kezdetén az éves beosztás szerinti oktatásokon és beszámolókon részt vesznek, függetlenül attól, hogy éppen milyen ügyszakos a beosztásuk – így többnyire már az első évben teljesítik a helyi kötelezettségüket. Ennek következménye az is, hogy gyakorlati tapasztalatoknak hiányában nehézkes a beszámoltatás a jogalkalmazás területén felmerülő kérdések kapcsán. Álláspontom szerint csak és kizárólag már az ügyszakban eltöltött néhány hónap elteltével történhetne meg a képzés és számonkérés, mert a szakvizsgára való felkészítés így lehet igazán eredményes.

Ehhez kapcsolódóan megfontolásra szánom azt a gondolatot is, hogy a joggyakorlati idő alatt –

különösen a klasszikus jogágakhoz kapcsolódóan – az adott ügyszakban ítélkező bíró legyen az instruktor, aki nagyobb segítséget tud nyújtani a fogalmazóban felmerült kérdések megbeszélése körében.

A képzések terén, a kollégium éves munkatervének meghatározásakor az Európai Jogi Szaktanácsadó tájékoztatásának beiktatást is szükségesnek tartom, aki a magyar bíróságokkal szembeni elvárásokra és a szaktanácsadók állásfoglalásaira aktuálisan fel tudja hívni a figyelmet.

Az önképzés számtalan lehetősége adott a bíróságunkon, a „Tudásmegosztó felület” a honlapunkon lehetőséget teremt kollégáinknak publikációik megismertetésére.

Szorgalmazom a Zala megyei Jogászegylet által évente megrendezésre kerülő Zalai Jogásnapon a kollégák mind nagyobb számban való részvételét, miután színvonalas jogelméleti és joggyakorlati előadások hasznos gondolatokat ébreszthetnek, de nem elhanyagolható a rendezvények szerepe abban sem, hogy társszervek képviselőivel kötetlen eszmecserét folytassunk.

Céломnak tekintem azt is, hogy a kollégiumi képzések során – a téma függvényében - az igazságszolgáltatás más szereplőinek képviselője is meghívásra kerüljön a jogalkalmazási kérdések több vetületének feltárása érdekében.

Legfontosabb azonban a Pécsi Ítéltábla és a regionális kollégiumok képviselőinek meghívása, és az ilyen meghívások teljesítése, ami számtalan közös álláspont kialakítását eredményezheti.

Összegzés

Pályaművemben a pályázati kiírásnak megfelelően fejtettem ki elképzeléseimet a kollégiumvezetői tisztség által megkövetelt feladatokról, és ezek ütemezését is láttatni kívántam.

A Büntető Kollégium éves munkaterveinek kialakítása során e célkitűzések szerint teszem meg javaslataimat kinevezésem esetén. Természetesen a javaslatok során előnyt kell, hogy élvezzen a tervezett törvénymódosítások – így a büntetőeljárás körében – elfogadása esetén azok hatályba lépésével kapcsolatos vezetői kötelezettség annak oktatáson való feldolgozására, de az egyéb változó vagy új jogszabályok, az OBH Elnökének a büntetőeljárásokat érintő szabályzatai is folyamatosan téma kell hogy legyen.

A bírósági szervezetre vonatkozó – még megtárgyalás előtt álló – törvényjavaslatok (így a törvénykezési helyek, vagy az albírók kinevezése tárgykörében) elfogadása új kihívásokat hoz, amihez alkalmazkodva kell újra és újra megújulni. Az Igazgatási Szabályzat hatályba lépése esetén pedig az abban megfogalmazott vezetői kötelezettségek teljesítése igényel helytállást.

Folyamatosan kitűzött célom a kollégiumvezetői tevékenység átláthatóságának és kiszámíthatóságának biztosítása, melynek módja a kommunikáció és párbeszéd, az ellenőrzési és vélemény-nyilvánítási kötelezettségek kapcsán csak és kizárólag objektív kritériumok vezérelhetnek.

A bírói hivatás méltóságának megőrzése számomra rendkívül fontos. Meggyőződésem, hogy alapos felkészültséggel, tárgyi tudás birtokában a törvények iránti alázattal és az eljárásban résztvevőkkel szembeni alapvető emberi tisztelet megadásával mindannyian hozzájárulhatunk hivatásunk méltó elismertségéhez. A kollégák egymás iránti tisztelete pedig mindezt csak erősítheti. A kollégiumvezetői pályázatomban írt célkitűzéseimet és a kollégiumvezetői feladatokat a büntető bírák - esetenként konszenzuson alapuló - támogatásával, együttműködésével lehet csak megvalósítani. Ehhez kérem bíró kollégáim és az igazgatási vezetők továbbá az OBH Elnökének támogatását.

Zalaegerszeg 2014. november 10.

Dr. Németh Mária